

Vaak denken wij dat God ons helemaal niet als instrument gebruikt en wij zitten er eigenlijk een beetje op te wachten, zo van: komt er nog wat van?

Dit komt, omdat wij uit zijn op resultaat, of toch ook wel een beetje op een beloning, omdat wij nu gelovig geworden zijn.

Wij willen iets zien! Echter zonder dat wij het in de gaten hebben, gebruikt God ons wel degelijk; in het bijzonder ook voor de hemelingen, want wij zijn een theater (NBG: schouwspel) geworden voor de wereld, de boodschappers (engelen) en de mensen. ^{1Cor.4:9}

Geloof wordt echter gerekend tot gerechtigheid en dat is genade.

Ruud

(Wordt vervolgd)

**Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen,
maar de geest uit God,
opdat wij zouden weten,
wat ons door God in genade geschonken is.**

1 Corinthiërs 2:12

Inhoud

Aan onze lezers	1
Uit: Brieven aan Anne (uit brief 17 van 7-5-2005)	2
De terugkeer van de ark	3
De hel?	
Een park bij Jeruzalem!	13
Is genade nog genade, als...?	23
In de tussentijd: Studeer, dien, aanbid	28
Genade	31
Uit: Brieven aan Anne (uit brief 17 van 7-5-2005)	

ISSN 0925-3275 /
21^e JAARGANG, NR. 2

Aan onze lezers

'Wij hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar de geest uit God, opdat wij zouden weten wat ons door God in genade geschonken is.'

1 Corinthiërs 2:12

Herkent u bovenstaande tekst nog? Het jaarthema van gemeente Eben-Haëzer voor het jaar 2011?

Ongetwijfeld komt dit thema aan de orde tijdens de Bijbelstudies in de zomerkampen in ons Re-creatiecentrum in Maarn.

Maar ook als u elders op vakantie bent, kunt u zich verder verdiepen in het geweldige evangelie, dat God ons genade schenkt door Zijn Zoon, Christus Jezus, de Opgestane en Verheerlijkte.

In dit Magazine komt 'genade' namelijk twee keer nadrukkelijk aan de orde in 'Is genade nog genade, als ...?' en in 'Uit: Brieven aan Anne', waarin op verzoek van Anne uitvoerig ingegaan wordt op 'genade'. Er is zoveel over te vertellen, dat er een 'wordt vervolgd' nodig is.

De overige artikelen in dit Magazine zijn eveneens uw volle aandacht waard, niet in het minst, omdat er vanuit een wellicht ander aspect naar bekende gedeelten uit Gods woord gekeken wordt.

Met dit alles en aangevuld met de teksten uit het leesrooster, is er genoeg om in uw vakantie met Gods woord bezig te zijn. Het is aan u, om daar tijd voor in te ruimen. Wilt u nog meer, dan kunt u dat vinden op onze website www.godswoordcentraal.nl. Daar vindt u ook links naar andere sites, waarop Gods woord centraal staat.

Wist u trouwens, dat u op onze site ook het EH-Magazine per artikel, en het leesrooster kunt downloaden?

We wensen u een goede vakantie toe, wetend, dat God overal nabij is.

*In Hem verbonden,
Hans Maissan
(Eindredactie)*

Uit: Brieven aan Anne¹

Een gedeelte uit brief 17.

Hallo oom Ruud,

(brief 17) 19-03-2005

1) Bedankt voor uw brief. (...) Ik heb nog twee onderwerpen waarover ik graag nog wat meer zou willen weten nl. "genade" en "zegenen".

Genade van God komt zo vaak voor in de brieven van Paulus, en ik weet dat het betekent "om niet ontvangen". Dit begrip is tijdens de briefwisseling al regelmatig ter sprake gekomen, maar toch zou ik daar graag nog een apart onderwerp van willen zien, om mij hier nog meer in te kunnen verdiepen.

(...)

Groet,
Anne

Hoi, Anne,

(antwoordbrief 17) 7-05-2005

Het is zowat een maand geleden dat ik je de laatste mail heb gestuurd, maar om het weer een beetje goed te maken, krijg je met deze mail 2 onderwerpen, nl. over **Genade** en over **Zegenen**.

(...)

Hartelijke groeten ook van Miek

Ruud

**Lees verder op bladzijde 31
Genade**

¹ Met 'Uit: Brieven aan Anne' publiceren we gedeeltes uit de correspondentie die Ruud van 't Veer († 27-2-2010) voerde met zijn nichtje. Anne is niet haar echte naam.

De Brieven aan Anne zijn ook integraal in boekvorm uitgegeven. Zie www.godswoordcentraal.nl.

In Jeremia 31:33 staat dat het woord des Heren als volgt luidt: *'Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven.'* En in vers 34: *'... want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken.'*

**Ons voorbeeld is God,
Die Zich al met ons verzoend heeft,
toen wij nog vijanden waren.**

Er is geen sprake van de genade, zoals wij die nu al hebben leren kennen, want ons

wordt niet vergeven, maar wij hebben de vergeving der zonden. ^{Kol.1:14} Bovendien hebben wij niets meer te maken met ongerechtigheid die vergeven moet worden, want in die zin zijn wij al gerechtvaardigd door het bloed van de Zoon van God.

Trouwens Gods geest heeft woning in ons gemaakt ^{Rom.8:11}, terwijl wij ook nog eens verzegeld zijn met de geest der belofte, de heilige, toen wij tot geloof kwamen. ^{Ef.1:13}

Omdat Paulus zelf onder de wet gebukt ging, voordat hij het evangelie van genade had leren kennen, laat hij op veel plaatsen zien dat de gelovigen toch weer met de wet aan de gang gingen.

Genade echter verdraagt geen wet noch werken; het staat er lijnrecht tegenover! Laten wij maar eens een paar plaatsen opzoeken.

Romeinen 4: 4 en 5

'Nu wordt hem die werkt, het loon niet toegerekend in overeenstemming met genade, maar in overeenstemming met schuld.'

Rom. 4:4-5

Denk nu niet dat wij heel goed omgaan met genade, want diep in iedere gelovige zit toch nog onze opvoeding, die erop was gebaseerd, dat je eerst iets moest doen voordat je een beloning kreeg.

Wat God doet, genade/beloning schenken waar je totaal niets voor hoeft te doen, is tegen onze natuur!

Iedereen wil het verdienen of op zijn minst iets terugdoen, wat menselijk gezien natuurlijk niet verkeerd is. Maar Hij wil nu juist ons, die de genade hebben leren kennen, als instrument gebruiken.

Wij kunnen dus niet voor Hem werken, maar Hij gaat juist door ons heen werken.

De terugkeer van de ark

Ze willen wel zelf wederzijds met God verzoend zijn en als gerechtvaardigden gezien worden – en dat zijn ze natuurlijk ook – maar dit niet in hun onderlinge verhoudingen met mensen in praktijk brengen.

Deze vorm van genade schenken en verzoend zijn heeft met *lijden* te maken. Het gaat altijd van jou uit, die als eerste de handreiking doet aan de ander.

Het mooie van dit lijden is, dat dát nu juist genade is bij God. *‘Want aan u is de genade geschonken, voor Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden.’*^{Fil.1:29}

Gek hè, dat ik deze vorm van lijden zelfs mooi kan noemen.

Kijk, in Romeinen 3:23-25 staat dat *allen* hebben gezondigd en de heerlijkheid Gods derven, maar ook dat zij om niet gerechtvaardigd worden in Zijn genade, door de vrijkoping in Christus Jezus.

De vrijkoping (betaald met bloed) geldt voor *allen*, geen mens uitgezonderd. Dat is dus al een enorme genade dat het voor al Gods vijanden van kracht is.

Voor ons gaat het veel en veel verder, want wij kennen deze genade nu al en daar geldt heel wat anders voor, namelijk: Zo is er dan voor ons van nu af aan geen veroordeling meer, omdat wij in Christus Jezus zijn.

Rom.8:1

Als je dit tot je laat doordringen, dan kan het toch niet anders uitwerken dan dat wij ook andere mensen niet veroordelen. Wij zijn toch zelf door Zijn genade vrijgekocht en worden niet meer veroordeeld?!

Romeinen 8:1 zou dus een enorme impuls kunnen geven aan onze dagelijkse levenswandel.

Het hoeft niet, *het mag!*

Om je er een indruk van te geven, hoe groot het verschil is tussen genade in de evangeliën en genade in de brieven van Paulus geef ik je het aantallen keren door dat het woord ‘genade’ erin voorkomt:

In de evangeliën 12 maal, waarbij het 3 maal is vertaald met: ‘wat hebt gij vóór’^{Luc.6:32-34} en nog 1 maal met ‘danken’.^{Luc.17:9}

In de brieven van Paulus komt ‘genade’ echter 108 maal voor en dan ook nog in een volkomen andere betekenis.

De Joden zijn en blijven gebonden aan de wet en pas als de wet in hun hart geschreven zal worden, zullen zij daaraan ook kunnen voldoen.

2 Samuel 6:1-23¹

¹ *Daarna verzamelde David opnieuw de beste van alle mannen in Israëel, dertigduizend.*

² *David stond op en ging op weg met al het volk dat bij hem was, vanuit Baälim-Juda, om vandaar de ark van God op te halen, de ark waarbij de Naam wordt aangeropen: de Naam van JAHWEH van de legermachten, Die daarop troont, tussen de cherubs.*

³ *Zij vervoerden de ark van God op een nieuwe wagen. Ze haalden hem uit het huis van Abinadab, dat op de heuvel lag, en Uzza en Ahio, zonen van Abinadab, leidden de nieuwe wagen.*

⁴ *Zij haalden de wagen uit het huis van Abinadab, dat op de heuvel lag, met de ark van God, en Ahio liep voor de ark uit.*

⁵ *David en het hele huis van Israëel huppelden voor het aangezicht van JAHWEH, met allerlei muziekinstrumenten van cipressenhout, met harpen, met luiten, met tamboerijnen, met rinkelbellen en met cimbalen.*

⁶ *Maar toen zij bij de dorsvloer van Nachon kwamen, strekte Uzza zijn hand uit naar de ark van God en greep die, omdat de runderen struikelden.*

¹ De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010. Het woord HEERE in deze vertaling is daarbij vervangen door JAHWEH.

⁷ Toen ontbrandde de toorn van JAHWEH tegen Uzza, en God strafte hem daar om deze onbedachtzaamheid, en hij stierf daar bij de ark van God.

⁸ David ontstak in woede, omdat JAHWEH Uzza een zware slag had toegebracht, en hij noemde die plaats Perez-Uzza, tot op deze dag.

⁹ David was op die dag bevreesd voor JAHWEH en zei: Hoe moet de ark van JAHWEH bij mij komen?

¹⁰ David wilde de ark van JAHWEH niet bij zich laten komen in de stad van David, maar David liet hem uitwijken naar het huis van Obed-Edom, de Gethiet.

¹¹ Zo bleef de ark van JAHWEH in het huis van Obed-Edom, de Gethiet, drie maanden lang, en JAHWEH zegende Obed-Edom en heel zijn huis.

¹² Koning David werd de boodschap gebracht: JAHWEH heeft het gezin van Obed-Edom en al wat hij heeft, gezegend vanwege de ark van God. Toen ging David op weg en bracht de ark van God met blijdschap vanuit het huis van Obed-Edom over naar de stad van David.

¹³ En het gebeurde, nadat de dragers van de ark van JAHWEH zes stappen gedaan hadden, dat hij een rund en een gemest kalf offerde.

¹⁴ David huppelde uit alle macht voor het aangezicht van JAHWEH; en David was gekleed in een linnen priesterhemd.

¹⁵ Zo brachten David en heel het huis van Israël de ark van JAHWEH over, met gejuich en met bazuïngeschal.

¹⁶ En het gebeurde, toen de ark van JAHWEH in de stad van David kwam, dat Michal, de dochter van Saul, uit het venster neerkeek. Toen zij koning David zag springen en huppelen voor het aangezicht van JAHWEH, verachtte zij hem in haar hart.

¹⁷ Toen zij de ark van JAHWEH de stad binnenbrachten, zetten zij die op zijn plaats, midden in de tent die David ervoor gespannen had. En David bracht brandoffers voor het aangezicht van JAHWEH, en dankoffers.

¹⁸ Toen David klaar was met het brengen van het brandoffer en de dankoffers, zegende hij het volk in de Naam van JAHWEH

door Gods geest kunt leren kennen.

Genade schenken is dus uitsluitend voorbehouden aan gelovigen, die door de geest geleerd zijn. ^{vs.13 en 14}

Nu zul je zeggen: hoe komt het dan dat zelfs gelovigen geen genade kunnen schenken? De reden is, dat het woord Gods niet voldoende in hun hart is doorgedrongen. De kennis is er meestal wel, maar met het verstand kan je sjoemelen, net als met het geweten, dat kan je manipuleren.

Wanneer God je bewust heeft gemaakt van genade; als je weet welke genade jou te beurt is gevallen, dan weet je gelijk, dat als je iemand geen genade schenkt, dat je fout zit. Dan ga je bij Hem te rade.

Je gaat *genade leven*, het gaat deel uitmaken van je dagelijkse wandel. Niet omdat het moet, ofwel *verstandelijk*, maar op vrijwillige basis, omdat je het graag wilt; dus *geestelijk*.

'Wordt echter naar elkaar mild, innerlijk welwillend, elkaar genade schenkend, zoals ook God in Christus jullie genade schenkt.' ^{EF.4:32 CV}

Ons voorbeeld is God, Die Zich al met ons verzoend heeft, toen wij nog vijanden waren en Die ons bovendien ook nog gerechtvaardigd heeft door het bloed van Zijn Zoon.

Dit kan in ons leven toch niet anders uitwerken, dan dat wij ons ook met onze vijanden verzoenen, nog voordat zij hieraan toe gekomen zijn? Het kan toch niet zo zijn, dat wij een ruzie overeind houden, of mogelijk zelfs koesteren door er met anderen over te praten?

Als dit nog een rol speelt in ons leven, dan betekent dit, dat wij niets begrepen hebben van de genade die God ons geschonken heeft. Het bloed van Zijn Zoon heeft dan, wat dit betreft, voor niets gevloeid. De ons geschonken verzoening door de dood van Zijn Zoon heeft dan geen enkele functie.

Het heeft te maken met wat er in Filippenzen 3:18 staat: *'Want velen wandelen, ik heb het u dikwijls van hen gezegd, maar nu zeg ik het ook wenende, als vijanden van het kruis van Christus.'*

Een vijand zijn van het kruis van Christus slaat in deze tekst niet op ongelovigen, maar juist op gelovigen, die niet op vrijwillige basis, zoals de Zoon deed, hun door God gegeven *kruis* willen dragen.

In het geloofsleven wordt de wet, die aan Mozes gegeven is (de eerste 5 boeken van de bijbel), gezien als de maatstaf van het geloof, waar men aan moet voldoen.

Voor de jongerenweekenden of vakanties worden er regels met elkaar afgesproken, zodat er bijvoorbeeld geen drankmisbruik plaatsvindt, of dat de jongens niet in de meidenhutten gaan zitten of andersom. Wij willen immers geen chaos, maar alles in een goede harmonie laten verlopen. Je zou kunnen zeggen: een soort spelregels.

Het zijn praktische regels, zoals je ze ook thuis in je gezin hebt. Het heeft in wezen niets met de tegenstelling wet en genade van doen.

De wet ligt als het ware als een warme deken om de gelovigen heen. Je kruipt er niet graag onder vandaan; je ligt zo lekker en je dut nog even lekker in, met andere woorden: het is lekker makkelijk. Je hoeft niet zelf te bedenken, wat mag en wat niet mag, of kan en niet kan; het is allemaal voor je klaar gestoomd.

Gelovigen hebben behoefte aan een leidraad. Ze zoeken die bij mensen, ofwel middelaars – zeg maar even de dominee, priester of voorganger.

Het beroerde is echter dat als ze dan iets gaan vragen, ze het aangereikte toch niet gaan doen. Waarom gaan ze dan eigenlijk naar hen toe, als ze toch hun eigen weg willen gaan? Heel simpel. Ze willen gewoon in hun ideeën bevestigd worden.

Genade wordt meestal gezien als gered zijn door het bloed van Christus. Een enkeling ziet het als een extra genade: dat ze gered worden voor de komende toorn.^{1Thess.1:10 en 5:9}

Genade kan echter een hele grote invloed hebben op ons dagelijks leven, want pas als je genade hebt leren kennen, kan je ook genade schenken.

In 1 Corinthiërs 2:12 staat: *‘Wij nu hebben niet de geest van de wereld ontvangen, maar de geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is.’*

Dit betekent dus, dat de mensen die in de wereld leven en die geest niet hebben, onmogelijk genade kunnen schenken, omdat je genade slechts

van de legermachten.

¹⁹ *Hij deelde aan heel het volk, aan heel de menigte van Israël, van de man tot de vrouw toe, aan ieder één broodkoek, één klomp dadels en één rozijnenkoek uit. Toen ging al het volk zijns weegs, ieder naar zijn huis.*

²⁰ *Toen David terugkwam om zijn gezin te zegenen, kwam Michal, de dochter van Saul, naar buiten, David tegemoet en zei: Wat zal de koning van Israël vandaag geëerd zijn, die zich vandaag voor de ogen van de slavinnen van zijn dienaren heeft uitgekleeft, zoals een leegloper zich schaamteloos uitkleedt!*

²¹ *Maar David zei tegen Michal: Voor het aangezicht van JAHWEH, Die mij uitgekozen heeft boven jouw vader en boven heel zijn huis door mij aan te stellen als een vorst over het volk van JAHWEH, over Israël, ja, voor het aangezicht van JAHWEH heb ik gehuppeld!*

²² *En ik zal mij nog geringer gedragen dan dit en nederig zijn in eigen oog, maar met de slavinnen over wie je sprak, met hen zal ik geëerd worden.*

²³ *Michal nu, de dochter van Saul, kreeg geen kind tot op de dag van haar dood.*

Wij leren uit 2 Samuel 5:1-6:18 dat de ark van het verbond grote onrust en schade aanrichtte in het Filistijnse gebied. De Filistijnen beraadden zich erop en stuurden de ark terug naar Israël, met een geschenk: een nieuwe, nog niet gebruikte ossenkar. Hun methode was een test, zodat zij er achter konden komen of Jahweh achter de plagen zat die hen overkwamen. En het was een uitdrukking van eerbied, respect. De eerbied werd zichtbaar in de *nieuwe* kar, en in de erkenning dat een ware Godheid de kracht zou hebben om de natuurlijke instincten van levende schepselen te overheersen. Doordat zij de ark op deze manier terugstuurden, erkenden de Filistijnen hun onwetendheid over Jahweh.

Israël ontving hem jubelend, maar de zonen van Jechonja keken in de ark, en God sloeg 70 man van die familie om hun oneerbiedigheid. De vreugde sloeg om in vrees en verdriet; de ark werd in het huis van Abinadab in Kirjat-Jearim geplaatst.^{1 Sam.6:19-7:2}

Na de veldslagen die in 2 Samuel 5 staan, was David vastbesloten de ark van het verbond naar Jeruzalem te brengen. Opnieuw werd de ark op een *nieuwe* kar meegenomen.

Het gebruik door Israël van de ossenkar verraadde een opmerkelijk tekortkoming in hun erkennen van God. De ark werd begeleid door Ahio en Perez-Uzza. Toen zij de dorsvloer van Nachon naderden, werden de ossen ongedurig en werkten tegen. Op dat moment strekte Uzza zijn hand uit om de ark op zijn plaats te houden. God sloeg hem om zijn zorgeloosheid.

Deze handeling toonde minder eerbied dan die van de Filistijnen, toen zij de kar onbeheerd achter lieten.

De grote vreugde van het gebeuren veranderde in angst, en David was kwaad en vol vrees. De ark werd apart gezet in het huis van Obed-Edom, een Leviet ¹Kron.26:4-8, en het feestvierende volk ging vol verdriet naar huis. ²Sam.6:1-10

De taal van Psalm 78 is bijzonder als het gaat om deze gebeurtenissen. Deze Psalm bestrijkt een langere tijd. Hij geeft een kort overzicht van Israëls geschiedenis en belicht die van een opvallende kant. Hij herinnert eraan hoe God Israël met een machtige hand uit Egypte voerde en hoe Hij vele volken voor hen verdreef. Toch bleef Israël ontrouw en maakte Jahweh jaloers. En wij lezen een ander perspectief:

‘Daarom verliet Hij de tabernakel te Silo, de tent waarin Hij woonde onder de mensen.

Hij gaf Zijn macht over in gevangenschap, Zijn luister in de hand van de tegenstander. ^{Ps.78:60,61}

Merk op, dat de nadruk niet ligt op Elohim (God) Die Israël verlaat. Elohim stuurt Zijn sterkte in ballingschap en Zijn luister (schoonheid) in de hand van de vijand. Israël bleef in zijn land, de troon van God op aarde werd gevangen genomen.

Waarom reageerde God op deze manier?

Genade¹

Aan jouw vraag om nog iets dieper in te gaan op het onderwerp *genade* zal ik proberen te voldoen.

Hoewel je zelf al aangeeft dat we het ‘om niet ontvangen’, zou je ook kunnen zeggen dat we het onverdiend ontvangen, zonder tegenprestatie, dus een onverdiende gunst, of, zoals het in het boekje ‘Mededelingen voor reizigers’² op blz. 53 staat: Genade is Gods liefde in actie.

Op zich zijn dit natuurlijk allemaal al heenwijzingen naar wat het begrip *genade* inhoudt, nl. dat er in ieder geval *niets van ons* verwacht wordt.

Genade is in het leven van de gelovige de enige kracht, die je in staat stelt in de geest te wandelen. Dat deze kracht ons totale leven kan vernieuwen is slechts weinigen bekend.

Wat wij nodig hebben is een opeenstapeling van kennis (Grieks: *epignosis*) omtrent de werkelijke betekenis die *genade* in Gods handelen heeft voor degenen die tot het Lichaam van Christus behoren.

Iedere gelovige heeft wel gehoord van genade, maar dan meestal met een toevoeging, zo van: natuurlijk is er genade, maar zonder werken heeft het geen waarde, of wel: ‘genade *en* wet’. Dit verduistert echter de echte genade die voortkomt uit Gods liefde voor Zijn gehele schepping.

Hoe meer wij vertrouwd raken met Gods woord, hoe intensiever we de genade kunnen beleven, te meer daar de wet in het leven van de gelovigen een veel grotere rol speelt dan zij zelf denken. (...)

In ieder mens zit het wettische ingebakken, wij zijn er allemaal mee grootgebracht. We kennen dan ook vaak het verschil niet tussen wet en regelgeving.

In de jaren dat ik jongerenwerk heb gedaan, was dit steeds weer opnieuw een punt van discussie.

¹ Uit: Brieven aan Anne (zie **blz. 2** van dit Magazine)

² Zie **Opmerking** onderaan bladzijde **22**.

Laat ons, om dit verhaal niet te lang te maken, eenvoudigweg zeggen: God heeft gesproken. Zijn Woord is de enige openbaring van Goddelijk licht en leven en liefde. Niets kan vergeleken worden met de innige bekendheid met Zijn wil en een helder begrip van Zijn genade.

Zoals we al gezegd hebben, is de gehele Schrift geïnspireerd door God.

“Vanaf het moment dat de Geest ons leven geeft, begrijpen we dat de Heilige Schrift superieur is aan andere literatuur. Zo gaan Gods levende schepsels de uitvindingen van de mens te boven. Het Woord van God is levend; de geschriften van de mens zijn dood. Zoals in de natuur God alleen de scheiding tussen organisch en anorganisch of levend en niet levend kan overbruggen, zo kunnen ook alleen Zijn woorden (die geest en leven zijn) leven geven aan de dode mensheid. Geen ander boek heeft de levendmakende kracht van het Boek der boeken”

[A.E.Knoch. in zijn inleiding tot de *Concordant Greek Text*].

Als ik je op een of andere manier kan helpen, schroom dan a.u.b. niet een beroep op mij te doen. Ik draag je op mijn hart, en je bent op mijn gebedslijst en omgeven met mijn liefde. Hij heeft die liefde uitgestort in onze harten door Zijn heilige geest, zodat wij elkaar kunnen liefhebben, elkaar ondersteunen, elkaar bemoedigen, elkaar terecht wijzen, elkaar vergeven tot het moment dat Hij wederkeert om in ons het goede werk af te maken dat hij in ons begonnen is – gelijkvormigheid in karakter en in gedrag aan Christus, evenals een herschepping die dit lichaam van vernedering zal veranderen in een lichaam gelijk aan dat van Hem. Moge die dag snel komen. In de tussentijd: studeer, werk, leer, denk, weeg, onderzoek, dien, aanbid Degene Die ons lief heeft en door gaat met Zichzelf voor ons te geven.

F.N.P. (Frank Neil Pohorlak)

Vertaling: **Ton Rijsmus**

Naderen tot God

In de hitte van spanning, vrees en woede stelde David een extreem radicale vraag: Hoe kan de ark van Jahweh tot mij komen? ^{2 Sam.6:9} Wat is zo ongewoon aan deze vraag?

Het doel van religie is: aan de mensheid toegang tot de Godheid verschaffen. In dit opzicht leek de wet van Mozes erg op de religies van de natiën.

In feite stelde Paulus het judaïsme op één lijn met de heidense religies, vanuit het oogpunt dat beide gebaseerd waren op de grondregels van de wereld. ^{Gal.4:1-11}

De toenadering tot God waarin door de wet werd voorzien, was erg moeilijk. Feesten en heilige dagen waren verplicht, tienden moesten betaald en offers moesten gebracht worden. Maar niets van dit alles bracht de aanbieder in de tegenwoordigheid van God. De ceremonies en rituelen brachten de Israëliet tot de priesters, en van de priesters mocht er slechts één, de hogepriester, één keer in het jaar in de aanwezigheid van God komen. En dat met offers, belijden van zonden, gebed en vasten.

Daarom verliet Hij (God) de tabernakel ...

De ark van God was de tastbare zetel van Gods aanwezigheid in de heilige plaats. De ark fungeerde tegelijkertijd als de troon van God én als beschermdeksel (verzoendeksel). Boven de ark, tussen de cherubs, communiceerde en sprak God met Israël.

De ark is het voorwerp, dat het ‘heilige der heiligen’ heilig maakte.

In de enorme spanning vroeg David niet, hoe hij tot God kon naderen, niet hoe hij voldoende gereinigd kon zijn om voor God te kunnen verschijnen, maar hoe de zetel van Gods heilige aanwezigheid tot hém kon komen!

Volgens de wetten van religie draaide David het om. Maar Paulus draaide het ook om, en zo deed God het ook! Dank Hem!

‘Want in genade, door geloof, zijn jullie geredden, en dat niet uit jullie zelf; het is Gods naderingsgave’ ^{Ef.2:8 CV}

Het is God Die voorzien heeft in een naderingsgave – niemand anders. Wat een genade!

Parallellen

David bracht de kist (ark) naar Jeruzalem. De terugkeer van de kist (ark) van de Filistijnen komt in parallel heel nadrukkelijk terug in de Griekse Schrift door de gebeurtenis die ‘de triomfantelijke intocht’ in Jeruzalem genoemd wordt. Toen Christus tot Zijn volk kwam, was het priesterschap corrupt, zoals in de dagen van 1 en 2 Samuel. De kist (ark) werd op een nieuwe ossenkar geplaatst, een die nooit eerder gebruikt was, en Christus reed op de rug van een ezelsveulen waarop nooit eerder gereden was. Toen Christus kwam, werd Hij vol vreugde ontvangen en men riep: ‘Hosanna!’, net zoals er vreugde was bij Beth-Sjemesj toen David Jeruzalem naderde. Maar de vreugde veranderde snel in smart en verdriet toen de zonen van Jechonja in de ark keken en gedood werden en Uzza stierf en Christus gekruisigd werd.

God verliet de tabernakel in Silo – de tent die Hij gemaakt had om te midden van de mensen te verblijven. ^{Joh.1:14; Ps.78:60} God stuurde Zijn sterkte in ballingschap en Zijn luister (schoonheid) in de hand van de vijand. ^{Ps.22:1, 20; 78:61} Deze gebeurtenissen in Samuel spreken profetisch in typen van de verharding van Israël en zijn terzijdestelling, toen de kist (ark) niet op de juiste plaats ontvangen werd, net zoals Christus niet als de Zoon van God welkom geheten werd.

Christus kwam zeer ootmoedig en nederig, in een gedaante zo anders dan die van een koning, en dat was voor Israël een struikelblok. Zacharia profeteerde van deze vernedering en ootmoedigheid en het vredige karakter van het werk van Christus. ^{Zach.9:9,10} Het is ook opvallend dat de context, het verband waarin deze profetie staat (de verzen 5-10), de Filistijnen en de Jebusieten herhaaldelijk noemt, gezien het feit dat zij ook voorkomen in deze verbanden van Samuel waar over de komst van de ark naar Israël gesproken wordt.

Met de komst van Christus openbaarde God Zich aan de mensheid. Toch was deze komst zo anders dan wat de mensheid verwachtte, dat Christus niet (h)erkend werd. Men zag niet wie Hij in werkelijkheid was, en Zijn Vader werd niet in Hem (h)erkend. In Christus Jezus ontdekken wij de verkwikkende waarheid dat de glorieuze en majestueuze God Die, gezeten in de hoogste hemelen een Visser van mensen is, een zoekende Herder, en een geduldige en verlangende Vader van verloren

“Het beste onderwijsmiddel is de Heilige Schrift in haar originele taal. Van alle boeken in de wereld richt alleen de bijbel zich tot de gehele mens. Het oefent zijn geheugen, versterkt zijn redeneringsvermogen, beteugelt zijn hartstochten, richt zijn oordeel, reguleert zijn geweten, heiligt zijn wil, verlevendigt zijn fantasie, verwarmt zijn voorstellingsvermogen, koestert zijn genegenheden, zet aan tot actie, wakkert zijn geloof aan, prikkelt zijn hoop, en vergroot zijn barmhartigheid (...)” (Inleiding pag. XIV)

“Sommigen hebben de stijl van de Schrift als barbaars gekwalificeerd; anderen hebben zich ervoor verontschuldigd als zijnde het werk van ongeletterde en onwetende mannen. Maar dit denken erover is zonder twijfel zeer onjuist. De taal van de Schrift vind je werkelijk in geen enkele andere compositie. Het Grieks van het Nieuwe Testament is niet het Grieks van Xenophon, Plato, of Demosthenes. Het is een taal op zich. In nauwkeurigheid van uitdrukking, in pure en natuurlijke eenvoud, in tederheid van behandelen, in het groeperen van woorden en frasen, in waardige en majestueuze edelheid is er geen concurrent in de wereld; en wij moeten niet aarzelen dit te bevestigen (...)”

“Hoe zorgvuldiger ze bestudeerd wordt, des te helder ze zal blijken te zijn.... Iedere zin – we kunnen bijna zeggen iedere zinsnede – is met betekenis geladen. Zoals dat het geval is met het boek van de Natuur, zo is het ook met de Heilige Schrift. Beide zijn van dezelfde Goddelijke Hand. En als we het microscopisch bestuderen van de juweeltjes van de natuur, en van de prachtige kleuren en de schoonheid van het weefsel van bloembladen, de nerven van een plant, het gevederte van vogels, of de vleugels van een insect op dezelfde wijze toepassen op de taal van de Heilige Schrift, dan zullen we nieuwe bronnen van vreugde en bewondering ontdekken in de kleinste delen van de Heilige Schrift, en zullen we geloven dat het een van de werken van engelen en zalige heiligen (in een andere toestand van bestaan) zal zijn te uren naar de glorieuze verborgenheden van Gods Heilige Woord.” (Inleiding pag. XIV)

In de tussentijd: studeer, dien, aanbid

Op maandagavond geef ik les aan een groep in San Fernando in Zuid Californië. Onder degenen die komen, is een jongen die net nog geen tiener is. Hij zorgt ervoor dat zijn schoolwerk af is, zodat hij met zijn moeder mee kan komen voor de lessen die gegeven worden.

Op mijn flip-over schrijf ik soms Hebreeuwse en Griekse woorden die wij willen onderzoeken. Het zijn woorden die in het Engels vertaald zijn voor onze Engelse Bijbelvertaling. Na de les laat deze ijverige student mij zijn aantekeningenschrift zien, waarin hij een te begrijpen samenvatting noteerde van wat ik schreef.

Hij is een gezonde en serieuze jonge knul bij wie ik zijn liefde voor boeken verder aanmoedig door hem goede boeken te geven die hij nu kan lezen en enkele waar hij nog naartoe mag groeien. Onlangs verraste ik hem met een exemplaar van een Grieks Nieuwe Testament. Op de binnenkant van de kaft schreef ik een woordje voor hem. Na zijn toestemming las ik het de klas voor.

In je hand heb je een Grieks Nieuw Testament, een boek dat meer waarheid en wijsheid bevat, dan gevonden kan worden in al de boeken van de wereld. Wat door de mens geschreven is, berooft van leven, terwijl wat door God geschreven is, God-geademd is. ^{2Tim.3:16} Laat mij de welsprekende woorden van de grote geleerde Chr. Wordsworth met je delen, die hij gebruikte in het voorwoord tot deel 1 van zijn tweedelige studie over het Nieuwe Testament:

zonen. God openbaart Zichzelf in Christus, net zoals Zacharia profeteerde. Wat een genade!

Verlating

God verliet de tabernakel van Silo opdat de kist (ark) van het verbond de nabije volkeren tot ontzag en eerbied voor Jahweh zou brengen. God verliet Christus aan het kruis om een grote bevrijding voor heel de schepping tot stand te brengen, en om Christus uiteindelijk te verhogen. God zond Israël in de Babylonische ballingschap, en Hij verliet de tabernakel van Silo. ^{Jer.7:12,14; 26:6} God heeft de mensheid overgelaten aan de filosofieën en religies van demonen en van die mensheid. Toch is dat tijdelijk en voorbereidend op de vreugde en de redding van de schepping, wanneer haar reikhalzend verlangend uitzien naar de onthulling van de zonen van God vervuld is. ^{Rom.8:18-21} Gods heerlijkheid verliet Jeruzalem in het visioen van Ezechiël ^{Ez.11:22,23} voor een bepaalde tijd; de heerlijkheid van God zal terugkeren om te blijven. ^{Ez.43:1-7} God verlaat, opdat Hij later zou kunnen verhogen en zegenen.

De intocht tot stand gebracht

1 Kronieken 15 en 16 en Psalm 132 zouden bij 2 Samuel 6:11-19 gelezen moeten worden. David ging zich realiseren dat de ark alleen door de Leviëten gedragen kon worden ^{1Kron.15:2}, zoals God Mozes gezegd had ^{Num.4:15}

De Leviëten representeerden de eerstgeborenen van Israël. De betekenis van deze symboliek is, dat alleen de Eerstgeborene de aanwezigheid van God mag dragen. Christus is de Eerstgeborene van heel de schepping. ^{Kol.1:15; Openb.3:14} Als Eerstgeborene uit de doden ^{Kol.1:18; Op.1:5} is Hij ook de Eerstgeborene van een nieuwe schepping. Hij heeft het kwaad, verlossing en bevrijding ervaren. Zijn opstanding is de basis voor het feit, dat Hij 'voortgebrachte Zoon' is, die de Eerstgeborene is. ^{Hand.13:33; Ps.2} Als Gods Eerstgeborene is alleen Christus het Kanaal waardoor de geest van God ontvangen kan worden.

'En de redding is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij gered moeten worden.' ^{Hand.4:12}

Israël ervoer als type de gebondenheid van zonde en dood, verlossing, en bevrijding in de uittocht uit Egypte. De Israëlieten vertrokken uit Egypte, symbolisch, als Gods eerstgeboren zoon ^{Ex.4:22} om de wereld voor hen te overwinnen en de volheid van Gods beloften te genieten. Zo zal ook in de vervulling van deze dingen God de Zoon, de Eerstgeborene, in de bewoonde aarde brengen, en dat in autoriteit en heerlijkheid.

^{Hebr.1:6} In de komende eonen zullen diegenen die typologisch als eerstgeborenen in Hem zijn ^{1 Thess.4:14; Rom.8:19} met Hem verbonden zijn. Zij zijn de eerstelingsvrucht, zij hebben de eersteling van de geest ontvangen. ^{Rom.8:23} Dan zullen allen uiteindelijk tot onderschikking aan de Zoon gebracht worden ^{1 Cor.15:28} en allen zullen van harte belijden, dat Jezus Christus Heer is, tot eer van God, de Vader. ^{Fil.2:11}

Het in ons wonen van de geest van God houdt in: Gods komst tot ons in vrede:

‘Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heer Jezus Christus.’ ^{Rom.5:1}

‘Bezit van vrede’ is de betekenis van de naam Jeruzalem. Dus, voor de gelovige is Gods aanwezigheid ‘Jeruzalem binnengegaan’ toen wij eerst geloofden en Gods geest in ons kwam wonen. Het doel wordt daarna de groei in volwassenheid die voor ons nodig is:

‘totdat wij allen zouden komen tot de eenheid van het geloof en van de bewustwording van de zoon van God, tot gerijpt man, tot het formaat van het volgroeid zijn van het complement van de Christus.’ ^{Ef.4:13 CV}

Wanneer dit doel bereikt is, zullen wij waarachtig de Eerstgeborene in ons leven tonen. Zonder God ervaren wij een toestand die je kunt omschrijven als ‘Ikabod’, of ‘de heerlijkheid is verdwenen’. Dit is net als de toestand van Israël zonder kist (ark), en zoals het visioen van Ezechiël, waar de heerlijkheid van God de tempel verliet.

‘Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God.’ ^{Rom.3:23}

Maar door het geloof van Christus Jezus *‘kunnen wij roemen in de verwachting van de heerlijkheid van God.’* ^{Rom.5:2}

Als het niet zo zou zijn en het in plaats daarvan zou zijn vanwege zoiets als onze eigen gehoorzaamheid – waardoor wij uiteindelijk zelf verantwoordelijk zouden zijn voor het genieten van deze zegeningen – dan zouden deze zegeningen geen geschenk van genade zijn, maar een beloning voor gehoorzaamheid. Omdat ze echter geen beloning voor gehoorzaamheid zijn, maar juist een genadegeschenk, volgt hieruit dat wij er niet verantwoordelijk voor zijn om er mee begiftigd te zijn.

Het gaat niet om de aard van *menselijke vrijheid*, maar juist van *goddelijke genade*. Het gaat er dan ook niet om, of de wijd verbreide veronderstelling van vrije wil waar is, of onwaar, of dat de mens werkelijk onafhankelijk is van God. Waar het om gaat is, dat het evangelie niet de aankondiging is van *een voorwaardelijk aanbod*, maar van *een genade geschenk*.

Ons geloof ‘kwalificeert’ ons niet voor redding; het is immers zo dat *het evangelie de waarheid is*, los van onze aanvaarding ervan. Het geloof van de gelovige schenkt hem eenvoudigweg de kennis van redding, niet de redding zelf: Christus stierf voor onze zonden, of wij het nu geloven of niet. Op gelijke wijze koos God ons vóór de nederwerping van de wereld; Hij verkoos ons vanaf het begin tot redding ^{2Thess.2:13}, helemaal los van welke overweging over onze huidige aanneming van deze heerlijke feiten.

Het is net zo onverstandig en onbehoorlijk het succes van onze redding op onze eigen rekening te schrijven, als het zou zijn om de schepping van het universum voor onze rekening te beschouwen. In beide gevallen is er voor ons geen rol weggelegd. Daarom willen we al het trotse roemen afwijzen en eenvoudig uitspreken:

‘Zeker, Hij Die Zijn eigen Zoon niet ontziet, maar Hem overgeeft voor ons allen, hoe zou Hij niet ons, samen met Hem, evenzo alles in genade schenken?’ ^{Rom.8:32 CV}

**Het evangelie:
Geen voorwaardelijk aanbod,
maar genadegeschenk**

Naar **J. Coram** (UR 89)
Bewerkt door **Gijs Bernouw**

Met betrekking tot het begrip ‘kennis’ moeten we beseffen, dat dit letterlijk wordt bedoeld, wanneer het over *feiten* gaat, maar dat het figuurlijk is, wanneer het over *personen* gaat. Wanneer het, zoals hier in Romeinen 8:29, over personen gaat, betekent dit ‘kennen’ dat er *een relatie* is met die persoon. Adam ‘kende’ Eva, of ‘God kende alleen Israel van alle natiën van de aarde’.

**Hun geloof ...
schenkt de verzekering,
dat zij behoren tot de ...
uitgekozenen.**

In de raadsbesluiten van God waren we al uitgekozen en dus door Hem ‘gekend’ vóór de nederwerping van de wereld. In praktische zin kunnen we er daarom van uitgaan dat God ons ook ‘tevoren zegende’.

In Zijn voorgenomen raadsbesluiten hadden wij, die Hij tevoren bestemde tot heerlijkheid, een ‘relatie’ met Hem, toen Hij ons tevoren bestemde om geroepen, gerechtvaardigd en verheerlijkt te worden.

*‘Veel meer dan, nu we **gerechtvaardigd** zijn in zijn bloed, zullen we gered worden van de toorn [verontwaardiging] door Hem, Want indien wij, vijanden zijnde, met God werden verzoend door de dood van de Zoon, veel meer, verzoend zijnde, zullen we gered worden in Zijn leven.’* Rom.5:9,10 (CV)

Hiermee in overeenstemming heeft God in genade een mate van geloof geschonken aan allen die Hij roept ^{Rom.12:3; Fil1:29}; maar ‘... *de genade van de Heer is overvloedig, met geloof en liefde, in Christus Jezus.*’ ^{1Tim.1:14 CV}

De kern van het geloof van Gods uitgekozenen – die Hij roept en rechtvaardigt – is dat Christus de kracht van God en de wijsheid van God is. ^{1Cor.1:24} Dit te geloven is een bevestiging en zekerheid van hun roeping.

Hun geloof kwalificeert hen niet om in Christus te zijn, maar het schenkt hun veeleer de verzekering dat zij behoren tot de door God uitgekozenen. Het is in tegenspraak met het evangelie van genade om te stellen dat wij op een of andere manier ‘vrij’ zouden zijn om tegengegesteld te kiezen met betrekking tot de zegeningen van juist dat evangelie.

Omdat God het is die ons in genade al deze zegeningen schenkt ^{Rom.8:32} – de zegeningen van het tevoren gekend zijn, tevoren bestemd, geroepen, gerechtvaardigd en verheerlijkt zijn – is Hij het *Die er alleen voor verantwoordelijk is, dat wij deze zegeningen zouden bezitten.*

De dorsvloer

‘Hij die na mij komt, is sterker dan ik; ik ben het niet waard Hem Zijn sandalen na te dragen. Hij zal u dopen met de heilige geest en met vuur. Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer grondig reinigen en Zijn tarwe in de schuur verzamelen en Hij zal het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden.’

Matth.3:11,12

Het doel van dorsen is: het wegnemen van het kaf van het graan. Dit proces wordt vergeleken met de reiniging van Israël, die moet plaatsvinden voordat het zijn Messias ontvangt, en voordat het koninkrijk op aarde gevestigd is. Het einde van deze huidige

**... zullen wij waarachtig de
Eerstgeborene in ons leven
tonen.**

eon wordt met een oogst vergeleken ^{Matth.13:39; Openb.14:14-16} en het dorsen volgt de analogie in de gerichten die nodig zijn om het koninkrijk op te richten.

Johannes de dooper profeteerde het.

Daniëls uitleg van de droom van Nebukadnezar gebruikte de dorsvloer om figuurlijk de verwoesting van de aardse koninkrijken te beschrijven toen zij verdwenen om door het koninkrijk van God vervangen te worden. ^{Dan.2:31-45}

Maleachi profeteerde ook dezelfde dingen, in het bijzonder met betrekking tot het priesterschap, maar hij vergeleek de gerichten met het louderende vuur dat metalen zuivert, en met de sterke zeep van een bleker. ^{Mal.3:1-6}

Uzza in Nachon

Het slaan van Uzza op de dorsvloer van Nachon ^{2 Sam.6:6,7} stelt voor ons, op typologische wijze, de zuivering die Israëls ontvangst van haar Koning zal begeleiden. De naam Nachon betekent ‘voorbereid’ en is een voorafschaduw van het toebereiden van de weg van Jahweh. ^{Jes.40:3-5; Matth.3:1-3; Mal.3:1, et cetera} Uzza betekent ‘kracht, sterkte’ en ‘Perez-Uzza’ ^{2 Sam.6:8} is de ‘breuk’ of ‘breken van sterkte’. Israël zal zeker verbroken moeten worden ^{Jes.30:12-14; Jer.19:1-11}, net zoals Gods sterkte, Jezus Christus, verlaten werd toen Zijn lichaam gebroken werd. Maar Gods sterkte zal terugkeren met kracht om de natiën te breken. Net als de gebroken muren van

Jeruzalem zal Israël herbouwd worden om sterk en gezond te zijn, en het installeren van Gods sterkte in de aarde.

Michal

Davids vrouw Michal, de dochter van Saul, verachtte David toen zij hem openlijk zag dansen voor de Heer tijdens de viering.^{2 Sam.6:20-23} Zij is de nakomeling van hem die het vlees representeert. Haar nijd en jaloezie representeert de gevoelens van de Joden ten opzichte van Christus. En haar kinderloosheid representeert het opzij zetten van het vleselijke Israël.

J. Philip Scranton,
UR XCIII , blz.279-287
Vertaling: **Date Gorter**

Wij zijn geroepen ‘... *in overeenstemming met het voornemen, dat wie Hij tevoren kende, Hij ook tevoren bestemt om gelijkvormig te worden aan het beeld van Zijn Zoon, om Hem te doen zijn de eerstgeborene onder vele broeders. Wie Hij nu tevoren bestemt, die roept Hij ook en wie Hij roept, die rechtvaardigt Hij ook. Wie Hij nu rechtvaardigt, die verheerlijkt Hij ook.*’^{Rom.8:29-30 CV}

Dit is de redding waarvoor wij uitgekozen *zijn* en waartoe wij geroepen zijn. Omdat Hij ons heeft geroepen, rechtvaardigt Hij ons en zal Hij ons ook nog verheerlijken als zonen van God, heilig en smetteloos voor Zijn aangezicht.

Het is *niet* zo, dat God tevoren *iets* over ons wist op grond waarvan Hij ons uitkoos, maar Hij kende *ons* tevoren. Zoals we nu door Hem gekend zijn^{1Cor.8:3}, waren we toen al tevoren gekend door Hem en zo heeft Hij ons ‘*ook tevoren bestemd om gelijkvormig te worden aan het beeld van Zijn Zoon.*’^{Rom.8:29 CV}

Wanneer we even voortborduren op de menselijke redenering over ‘vrije wil’ en de voorkennis van onze *werken* – in plaats dat Hij *óns* tevoren kende – dan stuiten we op een onoplosbare tegenstelling. Want als het nu zo geweest zou zijn dat deze openbaring bedoelde om kennis *over* ons te hebben en dat die verbonden was met een goddelijke voorkennis over onze toekomstige daden, dan zou dit ook deze daden niet ‘vrij’ doen zijn, maar eerder onontkoombaar. Want is het niet zo, dat de

... een onoplosbare tegenstelling.

voorkennis van gebeurtenissen ook moet inhouden, dat deze tevoren gekende gebeurtenissen ook onontkoombaar moeten plaatsvinden?!

Anders zou de voorkennis fout geweest zijn!

Het kan namelijk niet zo zijn dat er voorkennis is over een toekomstige gebeurtenis, die *misschien wel* of *misschien niet* plaatsvindt, terwijl ‘vrije wil’ wél aan de eigen keuze de ruimte moet bieden om deze gebeurtenis al dan niet te laten gebeuren. Op die manier is voorkennis onmogelijk. Omdat de Schrift heel duidelijk toont dat Gods voorkennis wel degelijk Schriftuurlijk is en bestaat, is de consequentie dat er nooit een ‘vrije wil’ bij mensen zou kunnen bestaan, maar alleen bij God.

aan iets wat jij gedaan hebt, maar alleen omdat het mij verheugt dit te doen. Het is enkel en alleen in overeenstemming met mijn eigen wil en voornemen. vgl. Rom.11:2b-6; Luc. 6:32-35

Het is ver bezijden de waarheid te stellen, dat God – Die ons koos vóór de nederwerping van de wereld, dus vóór de zonde tevoorschijn kwam – ons in de eerste plaats gekozen zou hebben voor ons dienstwerk, dat Hij ons wilde laten doen; en dat Hij niet óns koos, of nog erger niet ons koos om gered te worden.

Vreemd genoeg is dat nu juist wel, wat ingebracht wordt door theologen, wanneer o.a. Romeinen 9 aan de orde komt. Daarin staat:

‘Want als ze nog niet geboren waren, noch iets goeds of slechts bedreven hadden, (zodat het voornemen van God in overeenstemming zou blijven met uitverkiezing, niet uit werken maar uit Hem die roept), [toen – red.] werd tegen haar uitgesproken: ‘de grotere zal de mindere slaven.’ Rom.9:11 (CV)

Door hen die menen dat onze redding afhangt van onze eigen keuze wordt dan gezegd, dat God van te voren wist, dat diegenen die Hij tevoren kende Rom.8:30 voor Jezus zouden kiezen, en dat Hij alleen in die betekenis iemand uitverkoos tot redding. God zou het zo aan onze eigen ‘vrije wil’ overlaten om deze keuze wel of niet te doen.

De genade waarover we het hier hebben, bestaat niet uit een of andere manier die wel of niet *door ons* gebruikt kan worden om ons te kwalificeren tot redding, maar ze bestaat juist uit de zegeningen van redding die *God* voor ons heeft bepaald.

Dit zijn de feiten:

Paulus schrijft:

‘Aan al de heiligen die ook gelovigen zijn in Christus Jezus. (...) Gezegd zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus. (...) zoals Hij ons uitkiest in Hem vóór de nederwerping van de wereld, opdat wij heiligen en smettelozen voor Zijn aangezicht zijn, in liefde ons tevoren bestemmend tot het zoonschap door Christus Jezus voor Zichzelf, in overeenstemming met het welbehagen van Zijn wil, tot lofprijs van de heerlijkheid van Zijn genade, (...).’ EF.1:3; 5-6 CV

De hel?

Een park bij Jeruzalem!

Op het perron¹

‘Bij mijn grootouders lag de krant op tafel.

Omdat ik even moest wachten, bladerde ik die door. De vraag sprong van de pagina: ‘Stuurt een goede God mensen naar de hel?’ Het antwoord werd ook gegeven: ‘Ja!’ Dus: een ‘goede God’ stuurt mensen naar de hel? Dat is toch een goede conclusie?!

Mag ik je een paar vragen stellen? Wat is de hel eigenlijk? Hoe kun je spreken van een ‘goede God’, die tegelijkertijd mensen naar de hel stuurt? Wat zegt de Bijbel daarover?’

Op die vragen wil ik je antwoord, een Bijbels antwoord geven. Ik laat je eerst horen wat er van de ‘hel’ in een woordenboek gezegd wordt. Ik neem daarvoor de *Dikke Van Dale*. Je leest dan waaraan gedacht wordt. De hel is:

- 1 eeuwige verblijfplaats van de verdoemden,
- 2 toestand van verschrikking, waar de verstokte zondaar voor zijn zonden wordt gestraft,
- 3 verblijfplaats van duivels en boze geesten.

Daar staat nogal wat! Mensen kunnen door hun verkeerde daden (‘zonden’) voor eeuwig verdoemd worden. Een ‘verstokte zondaar’ is

¹ Lees eerst de opmerking aan het eind van het artikel.

iemand, die alsmaar zondigt en daarvoor eeuwig straf krijgt. ‘Dan had hij of zij maar voor Jezus moeten kiezen’, wordt er dan bij gezegd.

‘Trouwens, ik heb het ook aan mijn opa gevraagd. Die gebruikt de Staten Vertaling. Hij pakte een concordantie, een soort woordenboek voor de Bijbel, en liet zien, dat er bij ‘hel’ drie woorden staan.’

Dat klopt. Die woorden zijn: *hades*, *tartaroo* en *gehenna*. Als je kijkt wat die betekenen en de betekenis ervan invult in het bijbelvers dat je leest, krijg je een bepaald beeld. Ik bedoel: een heel ander beeld van God! Bij elk woord nemen wij een Bijbeltekst, waarin het woord voorkomt. Daarbij laat ik zien welk woord er in de NBG-vertaling (NBG), Staten Vertaling (SV) en Herziene Statenvertaling (HSV) gekozen is.

Hades

‘Hades’ is een Grieks woord, want het Nieuwe Testament is in het Grieks geschreven, wij gebruiken een vertaling. Letterlijk is de betekenis ‘niet-waarnaembaar’. Nergens wordt het gecombineerd met vuur of iets dergelijks.

- Matth.11:23 – NBG: *dodenrijk* (lett.: onwaarnaembare); SV en HSV: *hel*.

Jezus heeft het hier over Sodom, dat nu ‘niet meer te zien is’. Daarom is de vertaling *dodenrijk* duidelijk: wat niet meer bestaat, kun je niet zien. Let erop: je moet het wel loskoppelen van het Griekse denken over ‘hades’. Dat heeft te maken met de Griekse mythologie. Zie spoor 3.

Gehenna

In het Nieuwe Testament kan *hel* ook de vertaling van ‘*gehenna*’ zijn. Het is afgeleid van het Hebreeuwse woord ‘*gaj Hinnom*’, dat ‘dal van Hinnom’ betekent.

- Matth.5:22 – NBG: *hellevuur* (lett.: ‘Gehenna van vuur’); SV: *helsche vuur*, HSV: *helse vuur*.

Jezus spreekt in Mattheus 5 tegen de Joden en doet dat met het oog op het Koninkrijk van de hemelen.

Is genade nog genade, als...?

Is genade nog genade, als onze redding afhangt van onze keuze?

Om een juist antwoord op deze vraag te kunnen formuleren, moeten we eerst de Bijbel nagaan en de begrippen verstaan, zoals die in de Schriften worden gebruikt.

Het gaat om de begrippen *genade* en *beloning*, want de vraag is eigenlijk: is redding uit genade, of is het een beloning vanwege onze keuze?

Loon, of beloning, is iets dat gegeven wordt voor gehoorzaamheid of voor een dienst. Iemand die een ander beloont, doet dit op basis van wederkerigheid, of anders gezegd: *voor wat hoort wat*. Het is niet eens belangrijk of dit wordt uitgesproken of dat het stilzwijgend gebeurt. De beloner verklaart als het ware aan degene die hij beloont: omdat je deed, wat ik je vroeg om voor een beloning in aanmerking te komen, geef ik je die nu. In Romeinen 4:4

staat: ‘... *hem die werkt, wordt de beloning niet gerekend als genade, maar als verschuldigd.*’ (CV)

Het tegenovergestelde hiervan is *genadegeschenk*: iets geven dat niet als tegenprestatie geldt voor gehoorzaamheid of voor een dienst, maar eenvoudigweg geven om vreugde te brengen aan degene die ermee wordt gezegend.

Overwegingen over uitvoering, vereiste, prestatie of kwalificatie zijn vreemd aan het begrip genadegeschenk. Het uitgangspunt van genadegeschenk (‘een geschenk om niet’) is het voornemen van *de gever*. Het is dus niet op basis van enige overweging over de handelingen van de ontvanger van het geschenk. Vergelijk het eens met het gooien van een bruidsboeket in een menigte of het uitwerpen van voedsel boven een stad of iets dergelijks. Daarom wordt een genadegeschenk niet geschonken op basis van ‘voor wat hoort wat’ (wederkerigheid), noch uit verplichting.

Het geschenk kan een stilzwijgende, of een hardop uitgesproken verklaring zijn; de gever bedoelt: ik geef dit aan jou zonder enige gedachte

Daardoor mogen jij en ik ons nu bewust zijn van de belofte, die dat bewerkte. Door wat Jezus deed op Golgotha en Zijn opstanding erna, brengt Hij ons aan het hart van Zijn Vader en geeft Hij ons toekomst.

Niet de hel, niet de straf, niet de klem van menselijk denken of van theologische leerstellingen bepaalt wat ons staat te wachten, maar wat God in de Zoon deed om t.Z.t. de mens, ja: de hele mensheid aan Zijn hart te drukken. God is de Redder van alle mensen. Een gelovige, jij, mag dat nu al weten en eruit leven!

Dus: als jij mij nu zou vragen: **De hel?** Dan is mijn antwoord: **Dat is een park bij Jeruzalem!**

Andries van der Wal

Foto's:

Ben-Hinnom (gehennah) – Cis Maissan
Lifelinekarretje – Nel Schippers

Opmerking

“Heb je niet een of ander boekje dat ik bij de hand kan houden om dingen snel op te zoeken, als iemand me iets vraagt? En om het zelf ook weer op een rij te kunnen zetten. Een soort spoorboekje?”

Die vraag zette aan het denken en schrijven. En omdat het woord ‘spoorboekje’ gevallen was, werd alles gevat in spoortermen.” – zo begint de inleiding bij het boekje *Mededelingen voor reizigers, een spoorboekje dat je op de rails van Gods woord wil zetten*.

‘Reisbestemmingen’ uit het boekje zijn o.a. geloof, genade, God, gemeente, ...

Dit artikel is in dezelfde stijl geschreven en kan als een aanvulling op het boekje worden beschouwd.

Mededelingen voor reizigers is te bestellen via www.godswoordcentraal.nl

Tartaroo

‘tartaroo’ is het derde Griekse woord. Dat heeft te maken met een plaats, waar kwaadaardige engelen of demonen verblijven. Het staat in een tekst, waarin het *niet* om mensen gaat!

• 2 Petr.2:4 – NBG *afgrond*; SV en HSV: hel.

Petrus wijst hier op het komende oordeel over de geestelijke machten.

Je zult het met me eens zijn, dat je bij het vertalen uit het Hebreeuws of Grieks dus goed moet weten welk woord er staat. Dat bekijken wij nog eens op spoor 1. Wat Jezus leerde, vind je op spoor 2. Verder kijken wij, hoe men ertoe is gekomen om van deze woorden een plaats – dus: de *hel* – waar eindeloos gepijnigd wordt, te maken. Dat vind je op spoor 3. En: hoe zit het dan met een ‘goede God’?

Wij gaan dus kijken waar deze drie woorden voorkomen en hoe zij vertaald worden. Ga naar de volgende sporen en ... kom meer te weten!

Spoor 1

Het ‘spoorboekje’ voor ons onderzoek is natuurlijk de Bijbel. Als je je daaraan houdt – en dan moet ik natuurlijk zeggen: aan de grondtekst – kom je niet in allerlei valkuilen terecht. Bij *valkuilen* moet je denken aan mythen en fantasieën uit de middeleeuwen. Daarover hebben wij het op spoor 3.

Er kunnen dus drie verschillende woorden staan, nl.: *hades*, *tartaroo* en *gehenna*. Laten wij nog eens naar die woorden kijken!

Hades

In Psalm 16:10 lees je: ‘*want Gij geeft mijn ziel niet prijs aan het dodenrijk.*’ *Hades*’ is de Griekse vertaling van het Hebreeuwse woord ‘*sheol*’, d.i. *onwaarneembaar*.

Trouwens, het Nederlandse woord *hel* komt van ‘helen’, dat ‘verbergen’ betekent. Een dode is niet in ons midden, maar die is *verborgen*, *onwaarneembaar*. Het woord heeft in de Bijbel nooit te maken met vuur!

• Jes.57:9 – NBG: *dodenrijk*; SV en HSV *hel*.

Gehenna

Dit Hebreeuwse woord betekent 'dal van Hinnom'. Het dal ligt ten zuiden en ten westen van Jeruzalem.

In de dagen van de koningen Achaz en Manasse doodde men er kinderen en offerde die aan de Moloch. De plaats, waar dat gebeurde, heette *Tofet*. Koning Josia wilde daar een eind aan maken, maar men ging gewoon door. Jeremia (7:32) profeteerde, dat er daarom een geweldige slachting zou plaatsvinden en het dal *Moorddal* genoemd zou worden. Er zouden zoveel slachtoffers zijn, dat zij niet begraven zouden kunnen worden. Jesaja 66:24 spreekt van wormen die niet sterven en vuur dat niet uitdooft.

In de tijd van het Duizendjarig Rijk zullen in dat dal de lijken van misdadigers neergegoid worden, evenals het vuilnis en de afval van de stad. Nu is het een park met gras en bomen, dat je bezoeken kunt.

Ik stond in dat dal en las Jeremia 7:30-32. Toen werd ik gewezen op een huis aan de andere kant van het dal. Het voorwerp waarop de aandacht gevestigd werd, was een grote ijzeren kist, die aan wieltjes aan een kabel hing. In 1948, na het uitroepen van de staat Israël en de strijd die erna ontbrandde, voorsag deze kist de strijders in de Oude Stad van alles wat zij nodig hadden. Overdag lag de kabel ongezien tussen de struiken; 's nachts zorgde deze levenslijn ervoor, dat de strijders aan de overkant het materiaal in handen kregen, dat nodig was om de strijd voort te zetten. Het gemeentebestuur van Jeruzalem heeft de constructie gerestaureerd om die acties in herinnering te houden.

Het beeld bleef hangen. Wat een goed beeld bij wat God deed voor de mens! Vanuit het hoge huis liep de kabel naar de stad. Vanuit 'het hoge huis' voorsag God de mens van wat deze nodig had om in leven te blijven. Hij gaf zijn Zoon. Jezus overbrugde het dal, dat de mens van God scheidde. Dat bracht de mens in Gods nabijheid en gaf uitzicht.

dig' bij. Sla je de Bijbel open, dan zie je, dat het boek daarop een schitterend antwoord geeft, nl.: *'een ogenblik duurt Zijn toorn, een leven lang Zijn welbehagen'* (Psalm 30:6).

Dus: niets oneindigheid! Moet je zien wat Paulus zegt in Romeinen 11:32 – *'Want God heeft allen onder ongehoorzaamheid besloten, om Zich over allen te ontfermen.'* Dus: niets eindeloos folteren, voor eeuwig, enz. Waarover gesproken moet worden, is Gods ontferming. Rom.5:18 is duidelijk: *'Derhalve, gelijk het door één daad van overtreding voor alle mensen tot veroordeling is gekomen, zo komt het ook door één daad van gerechtigheid voor alle mensen tot rechtvaardiging ten leven.'* De daad waarover de apostel hier spreekt, is natuurlijk het offer van Christus!

In de Bijbel is God juist degene, die het verlorene zoekt én vindt. Ik grijp weer naar wat Gods woord zegt: het gaat om Christus Jezus, *'die Zich gaf tot een losprijs voor allen'* (1 Tim.2:6). God is 'tov', goed! Hij ziet geen mens over het hoofd. Voor eeuwig gestraft worden of verdoemd is niet Bijbels! God stuurt je niet het bos van mythen en sagen in, maar brengt je bij Zijn hart. Het laatste woord in een kwestie moet altijd het woord van God hebben. Hij is liefde en uiteindelijk de Redder van alle mensen.

Eindbestemming

Het is dus een park, dat ligt in een dal onder Jeruzalem, van waaruit je zicht hebt op de Oude Stad. De naam? Ben-Hinnom (Hebr.: *gaj Hinnom*). Het dal werd ook *'gehennah'* genoemd. In de tijd dat de profeten erover schrijven, is het de plek waar lijken van misdadigers neergegoid werden die er aan het vergaan waren. Ook werd er voortdurend het vuil van de stad gestort en verbrand. Er werden ook vreselijke kinderbrandoffers aan afgod Moloch gebracht (2 Kon.23:10), i.p.v. de enige en ware koning, de Mëlèch, God, te eren en slechts de voorgeschreven offers te brengen.

Dat dal is in de christelijke traditie de 'hel' geworden.

• Matth.5:22 – NBG: *hellevuur* (lett.: Gehenna van vuur); SV: 'helsche vuur', HSV: 'helse vuur'.

Tartaroo

Bij het derde woord, dat vertaald wordt met 'hel', gaat het dus om een plaats waar kwaadaardige engelen of demonen in geworpen worden. In de Bijbel vind je nergens, dat mensen ooit op deze plaats terecht komen.

• 2 Petr.2:4 – NBG: *afgrond*; SV en HSV: *hel*.

Petrus wijst hier op het komende oordeel over de geestelijke machten.

Spoor 2

Wat zegt Jezus over de hel?

Wat heb je tot nu toe begrepen? Over het begrip 'hel', zoals dat in allerlei geloofsgemeenschappen gebruikt wordt – dat dan te maken heeft met *eeuwig* en verbonden wordt met begrippen als *vuur* en *verdoemd zijn* – daarover spreekt Gods woord niet.

'Oh ja, de predikant zei ook: 'Laten we ons realiseren dat niemand zo veel over de hel heeft gesproken als Jezus. De leer van de hel is niet verkondigd door Paulus, door Petrus, of Johannes, maar door niemand minder dan de Heiland Zelf.'

Is dat zo? Kijk eens naar de verzen uit de evangeliën naar Mattheus, Marcus en Lucas. Welk woord gebruikt Jezus, als Hij over de 'hel' spreekt? Kijk je naar de NBG-vertaling, dan denk je dat je het wel weet.

Matth.5:22 – *hellevuur*

Matth.5:29 – *hel*

Matth.5:30 – *ter helle*

Matth.10:28 'hel'

Matth.18:9 – *hellevuur*

Matth.23:15 – (kind der) *hel*

Matth.23:33 – (oordeel der) *hel*

Marc.9:43 – *ter helle*

Marc.9:45 – *hel*

Marc.9:47 – *hel*

Luc.12:5 – *hel*

Lees je daarna de SV of de HSV, dan denk je: Ja, die dominee heeft gelijk.

Maar de waarheid is, dat Jezus nooit over de *hel*, zoals die door mensen gezien wordt, gesproken heeft. Hij gebruikte het woord ‘gehenna’. Ja, dat dal bij Jeruzalem. Als je terug kijkt naar wat er staat over *gehenna*, wordt je duidelijk, dat het helemaal niet over de *hel* gaat, maar over het *gehenna*. Er staat niets over *eeuwig*, *vuur* en *verdoemd* zijn.

De Heer spreekt tegen de Joden, die het koninkrijk verwachtten, over de tijd dat de Messias regeren zal. Dan zouden rechtvaardigen dat koninkrijk binnengaan en de anderen zouden de zegeningen ervan niet meemaken. Dat wilden de hoorders van wat de Heer zei juist wel. Dus: bij deze teksten willen spreken over de *hel* – met alle gedachten, die mensen erbij hebben gefantaseerd – hoort hier niet, hoort helemaal niet.

Volgens de profeet Jesaja (66:24) zullen in het *gehenna* gedurende het Duizendjarig Rijk de lijken liggen van degenen, die op die plek openlijk verbrand worden door vuur dan wel verteerd door wormen. Maar ... dat heeft niets te maken met het idee van een hel, waar verstokte zondaars eindelijk gestraft zullen worden!

Ik kan me goed voorstellen, dat je je afvraagt hoe de leer van de hel ontstaan is? En ook: wanneer? Zie daarvoor Spoor 3.

Spoor 3

Kijk niet gek op waar wij nu ons oor te luisteren leggen! Ik neem je mee naar de tijd van de Grieken en Romeinen. Die hebben over de ‘*hel*’ geschreven en er het nodige over gefantaseerd.

Ken je de ‘Odyssee’? Het is een boek van de Griekse schrijver Homerus over de zwerftocht van Odysseus, de koning van Ithaca, die na de val van Troje 10 jaar over de zeeën zwierf en de weg naar huis zocht. Hij belandde in de ‘*onderwereld*’, waar alle doden terecht kwamen. Homerus noemde die plaats het ‘huis van Hades’.

De god Hades, die bij de Romeinen de naam Pluto droeg, was voor de Grieken de koning van de onderwereld, de god van de dood.

Om in die onderwereld te komen moest Odysseus de doodsrivier, de Styx, oversteken. Daar had hij de hulp van een veerman bij nodig. Dat verhaal heeft sporen nagelaten in het denken van mensen.

Een ander boek, dat heel veel invloed gehad heeft, is van de Italiaanse dichter Dante Alighieri (1265-1321), die in de ‘*Divina Commedia*’ (De Goddelijke Komedie), schreef over zijn denkbeeldige reizen naar de hel, naar de louteringsberg (misschien heb je weleens van ‘*vagevuur*’ gehoord – ook zo’n begrip, dat niet in de Bijbel staat, maar wel door grote groepen christenen geloofd wordt) en de hemel. In het deel over zijn tocht naar de hel (‘*Inferno*’) komt hij bij de poort van de hel en daar staat boven: ‘Laat af van alle hoop, gij die hier binnentreedt.’

Dante schreef dit gedicht met de bedoeling bepaalde personen en omstandigheden van zijn tijd te hekelen. Maar: wat hij schreef, fundeerde hij op het denken van een bekende Italiaanse theoloog en filosoof, Thomas van Aquino (1225-1274). In Dantes tijd geloofden de eenvoudige mensen echt, dat hij in de hel was geweest.

Zo schoof wat de Bijbel zegt naar de achtergrond en werd Bijbelse waarheid vervangen door menselijke gedachten en fantasieën.

Het Bijbelse begrip ‘*sheol*’ – en daarmee ook het Griekse begrip ‘*hades*’ – was veel ouder dan al die voorstellingen van de Grieken of van Alighieri.

Hadden wij ons als gelovigen maar aan Gods woord gehouden – aan wat de grondtekst zegt – en het niet met allerlei ideeën en fantasieën van mensen vermengd!

Spoor 4

‘Wat die predikant zei, kun je daar nog iets over zeggen? Ik bedoel: ‘Stuurt een goede God mensen naar de hel?’

Je loopt dan aan tegen wat ‘traditie’ genoemd wordt. Dat gaat ongeveer zo. Men spreekt over ‘Gods oneindige toorn’, want wordt er gezegd: God laat het onrecht natuurlijk niet ongestraft! En men haalt er ‘onein-